The Hebrew Journal

THE ONLY JEWISH DAILY IN ONTARIO.

דער אידישער

זשורנאל

The Hebrew Journal

די איינציגע אידישע צייטונג אין אנטעריא.

VOLUME III. No 810 | Toronto, Wednesday, October 13th 1915 | ה חשון תרעו | מיטוואך אקטאבר דער 13־טער 1915 | PRICE: 1 CENT

A. S. Freidus
c/o The New York Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK CITY

קייזער ווילהעלם ביים סערבישען פראנט

סערבען קלייבען זיך אין א נייער הויפט־שטאדט

בולגאריען האט דורכגעפיהרט די 1־טע שלאכט

פאריז אקט. 12.

בולגארישע סאלדאטען האבען שוין אטאקירט סערביען. דאס איז געווען נעכטען ביינאכט.

די ערשטע אטאקען האבען די בולגאר געמאכט אויף דער סערבישער שטאדט זאיטשאר.

לויט גאנץ גוטע אינפרמאציאנען וואס קומען פון ניש, לויטען דאס די בולגאר האבען אויף אטאקירט דעם סערבישען פראנט אין קניאשעוויטש.

לאנדאן אקט. 12.

א טעלעגראמע וואס איז דא ערהאלטען געווארען פון ניש סערביען ערקלעהרט נעכטען ביינאכט האבען דיבולגאר אנגעפאנגען זייער אטאקע אויף דער דרעקציאן פון וולאסינא, אבער אלע זייערע אטאקען זיינען צוריק געשטויסען געווארען.

עס ווערט אויך געמעלדעט פון אטהען אז א בולגארישע דיוויזיע פון 20,000 סאלדאטען האבען אנגעגריפען די סערבען ארום קניאשעוויטש.

קניאשעוויטש איז זעהר א וויכטיגער פונקט אין סערביען. פון דארט ציהט זיך די אייזענבאהן צו ניש און זאיטשאר, א פארט שטאדט.

גריכענלאנד איננארירט איהר טריטי

לאנדאן אקטאבער 12

ווען דער סערבישער מיניסטער אין אטהענס האט אפיציעל ערקלעהרט דעם גריכישען פרעמיער, אז בולגאריען האט שוין אנגעגריפען סערביען האט דער גרי־כישער פרעמיער זאימס געענטפערט:

גריכענלאנד איז אין א פאזיציאן פון נייטראליטעט און זי וועט בלייבען נייט־ראל. דאס הייסט פשוט אז גריכענלאנד איננארירט די טריטי וואס זי האט מיט סערביען.

נאך דער באלקאנישער קריעג אין 1912 האט גריכענלאנד געשלאסען א טריטי מיט סערביען. אין דער טריטי פערפליכטעט זיך גריכענלאנד צו העלפען סערביען אין דער צייט ווען סערביען וועט אנגעגריפען ווערען, פון וועלכער עס איז באלקאן מאכט.

יעצט הייסט דאס מאכט זיך גריכענ־לאנד ניט וויסענדיג פון דער גאנצער גע־שיכטע און אז מען האט איהר שוין אפי־ציעל געלאזט וויסען האט זי זיך פער־דעקט מיט דער מאסקע פון נייטראליטעט טראצדעם וואס עס איז גאנץ גוט בע־וואסט אז די גאנצע גריכישע ארמיי איז שוין מאביליזירט.

דייטשלאנד גיט צו פראנצויזישע זיעג

בערלין אקטאבער 12.

דער היינטיגער אפיציעלער בעריכט לעזט זיך ווי פאלגט:

דרום פון ארא האבען די פראנצויזען פארטגעזעצט זייערע אטאקעס.

צוויי אטאקעס וואס די פראנצויזען האבען געמאכט אויף אונזערע טרענ־צשעס ביי לאו, וועלכע מיר האבען ביי זיי צוגענומען אקטאבער דעם 8־טען האבען מיר צוריק געשטויסען.

שטארקע פראנצויזישע אטאקעס גע־גען אונז אויף דעם פראנט דרום מערב פון שאסיי און פון מזרח צו נואוויל האַ־מיר צוריק געשטויסען מיט גרויסע פער־לוסטען פארן שונא.

בלויז אין פלאסי האבען די פראנצויז־זען דערגרייכט אונזער ערשטע ליניע.

אין שאמפיין ראיאן האבען זיך אויך די פראנצויזישע אטאקעס ניט איינגעגע־טראטן דעם שטארקען ארטילעריע פייער וועלכען די פראנצויזען בענוצען האט זיך זיי דאך אין ערגעץ איינגעגעבען צו פערנעהמען וועלכען עס איז גרונד.

קייזער ווילהעלם פאהרט צום סערבישען פראנט

לאנדאן אקטאבער 13

לויט א טעלעגראמע וואס איז אנ־נעקומען פון קאפענהאגען צו דער צייטונג "מארגען פאסט" לויטעט.

אז טעלעגראמעס זיינען ערהאלטען גע־וואָרען אין קאפענהאגען פון בערלין וועל־כע ערקלעהרען אז קייזער ווילהעלם אליין איז אבגעפאהרען צום סערבישען פראנט.

א שפעטערדיגע טעלעגראמע לוי־טעט דאס דער קייזער איז אנגעקומען אין דער עסטרייך דייטשער הויפט קווארטיר פון סערביען. דאס איז דער קייזער געקר־מען בעגריסען זיינע גע־ען פון דעם זיעג וואס זיי האבען געהאט איבער דיא סערבען נעהמענדיג בעלגראד.

—— o ——

דייטשע שיף געזונקען פון אן ענגלישער סובמארין.

קאלמאר שווערען אקט. 12

די דייטשע שיף "ניקאדעמיא" וועלכע איז געגאנגען געלאדען מיט 6,800 טאן אייזען פון שוועדען אין האמבורג, ווארדען געזונקען פון אן ענגלישער סובמארין אויף [illegible]

דאס וואס ענגלישע סובמארינס גע־פינען זיך אין דעם [illegible] מען שוין לאנג געוואוסט. זיי האבען זיך אבער געהאלטען גאנץ שטיל. עיש לעצטענס האבען זיי אנגעפאנגען צו ווע־רען טהעטיג זינקענדיג דייטשע שיפען.

פאר דייטשלאנד איז שוין יעצט אויך פערשפארט דער באלטישער ים. די איינ־ציגע פרייע ווענ אויף'ן וואסער וואס דייטשלאנד האט געהאט.

דייטשען זיעגען אין סערביען

בערלין אקטאבער 12

עס איז דא היינט אפיציעל אנאנסירט געווארען וועגען דעם סערבישען פראנט. דער סטייטמענט וואס איז ארויס געגע־בען לעזט זיך ווי פאלגט:

די עסטרייך דייטשע טרופען האבען פערנומען די סערבישע שטאדט וועלכע ליגט ארום טייך דאנוב. אויך האבען מיר פינרנומען די פארטען פון סעמענדריא.

דער רוסישער אינלענדישער מיניסטער בלייבט א דעפוטאט אין דער דומא.

עס איז דא היינט אנאנסירט געווארען אז דער נייער רוסישער אינלענדישער מי־ניסטער אלעקסיי כוואסטאוו וועט פער־בלייבען א דעפוטאט אין דער דומא ווי ער איז עס געווען ביז יעצט.

ווי בעוואוסט איז דער רעאקציאנער כוואסטאוו דערהויבען געווארען צו דער מיניסטער שטעלע ווען דער צאר האט ארונטערגעזעצט דעם ליבעראלען מיניס־טער שטשערבאטאף.

וואס מען וואונדערט זיך איז וואס דעם מיניסטער ווילט זיך נאך אלץ זיין א דע־פוטאט אין דער דומא. אבער ווער קען וויסען וואס אזא רעאקציאנער ווי כוואס־טאוו מיינט דערמיט.

דייטשען בעריכטען ווייטערען ערפאלג

בערלין אקטאבער 12

די דייטשען האבען פערנומען די דור־סישע פאזיציעס מערב פון אילוקסט. (ארום 12 מייל דרום מערב פון דווינס) דאס איז דא היינט אפיציעל אנאנסירט געווארען. דער סטייטמענט וועגען דעם לעזט זיך ווי פאלגט.

מזרח שלאכטפעלד.

ארמיי גרופען אונטער דער קאמאנדע פון פעלד מארשאל פאן הינדענבורג.

מערב פון דווינסק האט זיך אונזערע טרופען איינגעגעבען צו פערנעהמען נאך א שטארקען שטורם די פאזיציאנען פון אילוקסט, דערביי האבען מיר גענומען געפאנגען דריי אפיציערען 287 סאלדאטען און איין מאשין האנדגראנאט.

אלע רוסישע קאנטאר אטאקעס זיינען צוריק געשטויסען געווארען.

וועגען דע ראמיי וועלכע שטעהט אונטער דער פיהרערשאפט פון פרינץ לע־אפאלד פון באווארע איז גאר ניט קיין נייעס צו בעריכטען.

די זעלבע סען בעריכטעט ווערען וועגען די אנדערע ארמייען אויף'ן רוסישען פראנט. איבעראל האט זיך די לאגע פאר די לעצטע פייער און צווארנציג שטונ־דען ניט געענדערט.

סער עדווארד גרעי וועט רעדען דאנערשטאג

לאנדאן אקטאבער 12

ווי מען האט געדענקט און ווי עס איז טאקי געווען געמעלדעט, אז סיר עדווארד גרעי דער ענגלישער אויסלענדישער מי־ניסטער וועט אין האוז אף קאמאנס דיי־רען וועגען דער סיטואציע אויף די באל־קאנען.

ווען די האוז אף קאמאנס האט זיך נעכטען געעפענט, זיינען אלע געווען גע־שפאנט, ביז צו דער העכסטער שטופע ער־וואַרטענדיג סיר עדווארד גרעיס רעדע, ווייל די אויגען פון דאס גאנצע ענגלישע פאלק איז געריכטעט צו דער פאליטיק וועלכע רומעניען העלפען די עליים?

פאריז אקט 12

ווי א טעלעגראמע פון רים מעלדעט האט דער רומענישער פרעמיער בראטיא־נא פערזיכערט דער איטאליענישער רע־גיערונג אז מען קען אנגעהמען פאר גע־וויס אז רומעניען וועט זיך שטעלען אויף דער זייט פון די אליעס.

די רומענישע רעגיערונג, האט דער פרעמיער צוגעגעבען וועט געווהנליך אליין אויסקלייבען די צייט ווען זי זאל ארויס אויף'ן שלאכטפעלד געגען עסט־רייך און דייטשלאנד.

לויט זיכערע אינפארמאציאנען וואס קומען פון בוקארעסט ווערט ערקלעהרט אז די רומענישע ארמייען ווערען מאביליזירט זעהר שנעל און דאס גאנצע רומענישע פאלק פאדערט אויף דער רעגיערונג דורך דעמאנסטראציאנען זיך אנצושליסען אן די אליעס, און די רומענישע רעגיערונג וועט זאגאר געגען איהר ווילען מוזען נאכ־געבען דעם ווילען פון פאלק.

ענגליש, פראנצויזישע, רוסישע ארמיי אויף די באלקאנען

פאריז אקט. 12

אדרעסירענדיג די פערזאמעלטע דעם דעפוטירטען קאמער, האט דער פראנ־צויזישער פרעמיער וויוואני צווישען אנ־דערעס געזאגט.

נאך מארגען וועלען רוסישע סאלדא־טען צוזאמען מיט די ענגלישע און פראנ־צויזישע זיין אויף'ן שלאכטפעלד פון די באלקאנען.

ער האט אויך געזאגט אז א גרויסע אלאירטע ארמיי, דאס הייסט פון רוס־לאנד פראנקרייך און ענגלאנד זיינען אוועקגעשיקט געווארען צו שטעלען זיך גע־גען די דייטשען.

דער פרעמיער האט ערקלעהרט אז די סאלדאטען וועלכע זיינען אבגעצויגען געווארען פון די אנדערע פראנטען און זיינען אוועקגעשיקט געווארען צו די באל־קאנען וועט ניט אבשוואכען די אנדערע פראנטען.

סערבען זוכען שוין א נייע הויפט־שטאדט

לאנדאן אקטאבער 12

סערביען ווערט יעצט אטאקירט פון דרום און פון מזרח. די עסטרייך דייטשע ארמיי וועלכע האט געגומען בעלגראד און סעמענדריא אוואנסירען שוין צו דרום, און די בולגארען זיינען שוין אויף דער סערבישער טעריטאריע און האבען פער־כאפט די אינערליכע וועגען וועלכע פיה־רען דרום און צפון צו ניש. די יעצטיגע מלחמה הויפט שטאדט פון סערביען, און די בולגארען אטאקירען אויף די סערבען וועלכע ווערען געטריבען פון דער ארמיי וועלכע שטעהט אונטער דער קאמאנדא פון גענעראל פאן מעקענזען.

עס ווערט צוגעגעבען אז די סיטואציע איז א זעהר סעריאזע ניט נור פאר סער־ביען נור פאר דער גאנצער זאך פון די אליעס.

עס ווערט אבגעשאצט דאס די סערבען פעראורזאכען גרויסע פערלוסטען פאר די דייטשען ווי אויך פאר די בולגארען אבער מיט זייער ארמיי וועלכע בעשטעהט אין גאנצען פון 250,000 מאן האבען זיי א זעהר קליינעס ווערטה פון מיליטעריש־שען שטאנדפונקט און וועלען לאנג ניט קענען אויסהאלטען געגען די הונדערטע טויזענ־ד דייטשען און עסטרייכער און געגען דער 200,000 ארמיי פון בולגאריען.

די סערבען אראנזשירען שוין איבערצו פיהרען זייער הויפט שטאדט פון ניש, אין מאגאסטיר, א שטעדטעל וועלכע ליגט אויף'ן סערבישען גרענעץ אין דער דרום ווערבדיגער זייט. דאס הייסט אז סערביען גרייט זיך אבצוגעבען איהר גאנצע לאנד.

די דיפלאמאטישע פערבינדונגען צווישען ענגלאנד און בולגאריע אבגעבראָען

לאנדאן אקטאבער 12.

דער פאלגענדער אפיציעלער סטייט־מענט אין בעזוג צו דער ארויסשיקונג פון בולגארישען אמבאסאדאר פון ענג־לאנד איז דא היינט פערעפענטליכט גע־וואָרען און לעזט זיך ווי פאלגט.

זיין מאיעסטעט דעגיערונג אנאנסירט דאס דעם בולגארישען מיניסטער זיינען איבערגעגעבען געווארען זיינע פאספאָר־טען, און דאס די דיפלאמאטישע פערבינ־דונגען צווישען ענגלאנד און בולגאריען זיינען אבגעבראָכען געווארען.

אזא האנדלונג מצד ענגלאנד איז א האלבע קריעגס ערקלעהרונג, אבער אפי־אפיציעל הייסט דאס נאך ניט אז ענגלאנד האט ערקלעהרט קריעג צו בולגאריע, דאס הייסט בלויז אז דיפלאמאטיש איז ענג־לאנד מיט בולגאריע ניט'פערבונדען.

עס איז פערשטענדליך אז א קריעגס ערקלעהרונג צו בולגאריען וועט באלד ארויסגעלאזען ווערען.

נעלד געשיקט

מר. ה. וויינבערג, שיקט געלד קיין רוסלאנד לויט טאגעס קורס.

דער פריין פון היינטיגען טאגעס קורס

36

סענט (פארזרובעל)

מר. ה. וויינבערג, דער ארויסגעבער פון „זשורנאל" מיינט בלויז די טובה פון די וואס שיקען, אז זייער געלד זאל אנקומען שנעל, ריכטיג און פאר דעם בילינסטען פרייז.

יעדער מינדעסטער חשד פערשוואונדען

א קאמיטע פון אלע שוהלען אונטערזוכען די ביכער פונ'ם חילפס קאנפערענץ.

וואס זיי זאגען וועגען דעם.

זייער רעקאמענדאציע צו די אידען פון טאראנטא. — דער קאנפערענץ א מוסטער פון עהרליכייט. — א גרויסער קלאפ פאר אינטריגען.

ווי בעוואוסט האבען עטליכע אינפערענטע יאריטליכע פער־זאגען וועלכע פערטאגען קליינע נשמה'לאך, און קענען ניט בע־גרייפען די הייליגע ארבייט וואס ווערט געטהאן צו שאפען געלד פאר אונזערע אונגליקליכע מלחמה קרבנות. וועלכע שטע־הען אויס אונערהערטע גיהנום יסורים אין יעדען פלאץ וואו עס פלאקערט יעצט דער בלוטיגער קריעג, און איבערהויפט אין דעם פינסטערען רוסלאנד וואו העכער ווי צוויי מיליאן אידען וואנ־דערען ארום און באדען זיך אין זייער אייגען בלוט.

ווי געזאגט, האבען אט די קליינע מענשעלאך מיט נאך קלענערע נשמה'לאך פערשפרייט א מיאוסען קלאנג וועגען דער ריכטיגקייט און עהרליכקייט פון דאס געלד וועלכע ווערען גע־זאמעלט פון דעם הינגען מלחמה קאנפערענץ.

פערשידענע קלאנגען האבען אט די מענשעלאך פערשפרייט אז מען שיקט דאס געלד ניט אוועק אין צייט. אזמען פערברויכט פון דאס געלד וואס מען זאמעלט אויף אנדערע צוועקען, און אזוי ווייטער.

אבער דער טאראנטאער אידישער עולם האט זיך שוין איבער־צייגט אין דער פאלשקייט פון דיעזע קלאנגען.

זונטאג זיינען געווען גערויסע אין דעם "אידישען זשור־נאל" די רעסולטס פאר 4.500 דאלאר וועלכע מר. ה. וויינבערג, פרעזידענט פון דעם אידישען זשורנאל און טרעזשורער פון דער מלחמה קאנפערענץ, האט אויפגעגעבען צו דער דזשואיש רע־ליף קאמיטע אין نيו יארק.

אבער דאס איז נאך ניט אלעס.

יעדער שוהל פון טאראנטא האט ערוועהלט א סערטרעטער, און פון די פערטרעטער האט זיך פארמולירט א קאמיטע וועלכע איז געגאנגען אונטערזוכען די ביכער פון דעם קאנפערענץ פאר די מלחמה קרבנות.

עס זיינען ניט נויטיג קיינע פירושים. פאר אונז לייגט א בריעף, וואס דיעזע קאמיטע האט אונז צוגעשיקט.

דער בריעף איז געשריבען אין ענגליש, און אט איז זיין ריכטיגליכע ווערטעריליכע איבערזעצונג.

טאראנטא אקט 12, 1915.

צום אידישען עולם פון טאראנטא און אומגעגענד!

מיר די אונטערגעצייכענטע, א קאמיטע וועלכע איז אפאינטעט־געווארען פון אלע טאראנטאער שוהלען און קאנג־רעגיישאנס, פאר דעם צוועק צו אונטערזוכען די ביכער און רעקארדס פון דעם טאראנטאער חילפס קאנפערענץ פאר די מלחמה קרבנות, בעשטעטיגען דערמיט, דאס מיר האָ־בען אונטערזוכט און עקזאמינירט די ביכער און רעקארדס פון דעם אויבענדערמאהנטען קאנפערענץ, און האבען זיי גע־פונען קארעקט און ריכטיג, צו אונזער גרעסטער צופריעדענ־הייט.

מיר אינדאסירען אויך די ארבייט פון דעם אויבענ־דערמאהנטען קאנפערענץ און שענקען זיי אונזער גרעסטען צוטרויען.

מיר ווילען אויך בעאיינפלוסען און אויפפאדערען אלע אידען זיי זאלען בייטראגען וויפיעל זיי קענען און שטיצען דעם אויבענדערמאהנטען קאנפערענץ.

מיר בעשטעטיגטען עס מיט אונזערע אונטערשריפטען.

די גואל צדק שוהל (יוניווערסיטי עווענו.
מ.קאָל סטריט שוהל
טעראָלי סטריט שוהל.
טשעסנאט סטריט שוהל.
רומענישע קאָנגרעגיישאן.
איסט טאראנטא קאָנגרעגיישאן
עלם סטריט שוהל
ציוניסטישע קאָנגרעגיישאן

אונטערגעשריבען

מאקס קאהען
מ. גיבירטיג
י. לעווינסקי
ב. סטאן
ל. לעווינסקי
ד. לעווין.

געפינט זיך נאך יעמאנד וועלכער צווייפעלט אין דער הייר־ליגער, אמת'ער און אויפריכטיגער ארבייט פונ'ם טאראנטאער קאנפערענץ?

פאנגט אן היינט צו לעזען דעם ראמאן "איהר עהרע" פון אנפאנג — איז היינטיגען נומעה —